

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal Postbus 20018 2500
EA DEN HAAG

4 september 2020

Onderwerp Beantwoording Kmer vragen over de status en rol van de IHRA-
definitie bij de strafrechtelijke beoordeling of ui

In antwoord op uw brief van 20 augustus 2020 deel ik u mee, dat de schriftelijke
vragen van de leden Helder en Bosma (PVV) over het bericht 'Bol.com verkoopt
geen producten en boeken meer waarop Zwarte Piet staat', worden beantwoord
zoals aangegeven in de bijlage bij deze brief.

De Minister van Justitie en Veiligheid,

1 Pagina 1 van 2

Ferd Grapperhaus

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**

Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Ons kenmerk
3009351

Uw kenmerk
2020Z13985

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Antwoorden van de minister van Justitie en Veiligheid op de schriftelijke vragen van de leden Helder en Martin Bosma (beiden PVV) over het bericht 'Bol.com verkoopt geen producten en boeken meer waarop Zwarte Piet staat' (Ingezonden 20 augustus 2020, 2020Z14863)

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving** Directie
Juridische en Operationele
Aangelegenheden

Datum
4 september 2020

Ons kenmerk3009351

Vraag 1
Kent u het bericht 'Bol.com verkoopt geen producten en boeken meer waarop Zwarte Piet staat'? 1)

Antwoord op vraag 1

Ik heb kennis genomen van verschillende berichtgeving op basis van het persbericht van Bol.com d.d. 19 augustus jl., waarin Bol.com aankondigt om in aanvulling op het vorig jaar genomen besluit om productafbeeldingen te weren waarop volledig donker geschminkte mensen te zien zijn, nu ook titels, productomschrijvingen en productkenmerken aan te zullen passen. Bol.com heeft besloten artikelen met afbeeldingen van Zwarte Piet als stereotyperend karikatuur zullen worden geweerd, tenzij deze van belang zijn vanuit educatief/historisch perspectief. In dat geval worden de artikelen door Bol.com wel online gehouden, maar voorzien van een label dat aangeeft dat de inhoud als controversieel wordt beschouwd. Pietenkostuums kunnen verkocht blijven worden, mits ze geen stereotype karikatuur uitbeelden (bijvoorbeeld door toevoeging van een molensteenkraag in combinatie met een zwarte pruik, grote gouden oorringen, rode lippen).

Vraag 2
Wat vindt u van de door Bol.com aangevoerde reden hiervoor, luidende dat “iedereen zich welkom moet voelen”?

Antwoord op vraag 2

Het is niet aan mij in mijn hoedanigheid als minister van Justitie en Veiligheid om een positie te bepalen ten aanzien van het aanbod van een commercieel bedrijf dat opereert binnen de grenzen van de wet.

Vraag 3
Is het in dat kader niet vreemd dat Bol.com wel de boeken Mein Kampf en de Koran in de collectie blijft houden? Zo nee, waarom niet?

Antwoord op vraag 3

Het is niet aan mij in mijn hoedanigheid als minister van Justitie en Veiligheid om een positie te bepalen ten aanzien van het aanbod van een commercieel bedrijf dat opereert binnen de grenzen van de wet.

Vraag 4

**Klopt de stelling van Bol.com dat er advies is ingewonnen bij het ministerie van Justitie en Veiligheid? 2)
Zo ja, kunt u dat advies bij de beantwoording van deze vragen voegen?**

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechts-handhaving** Directie
Juridische en Operationele
Aangelegenheden

Datum
4 september 2020

Ons kenmerk3009351

Antwoord op vraag 4

Bol.com heeft de eerdere stelling dat advies is ingewonnen bij mijn ministerie, inmiddels via diverse socialmediakanalen genuanceerd. Bol.com heeft op eigen initiatief op 12 maart jl. contact gezocht met het Ministerie van Justitie en Veiligheid met de vraag of er algemene richtlijnen te geven zijn inzake de verkoop van wat door Bol.com is aangeduid als “controversieel boekverkoop”. In de richting van Bol.com is aangegeven dat algemene richtlijnen niet te geven zijn. Wel is vanuit mijn departement meegegeven dat wat strafbaar of onrechtmatig is in relatie tot de verkoop van boeken is vastgelegd in het strafrecht (artikel 137c tot en met 137g en artikel 429quater van het Wetboek van Strafrecht), in het civielrecht (artikel 6:162 uit het Burgerlijk wetboek over de onrechtmatige daad) en in jurisprudentie. De definitie van discriminatie in het strafrecht is vastgelegd in artikel 90quater Sr. Ook de “Aanwijzing discriminatie” van het OM is in dit verband relevant en publiekelijk beschikbaar. Wat in concrete gevallen wel en niet mag hangt steeds af van de context en kenmerken van het concrete geval.

Vraag 5

Bent u bereid deze vragen ruim voor 5 december te beantwoorden? Zo nee, waarom niet?

Antwoord op vraag 5

Ja.

1) Nd.nl, 18 augustus 2020; <https://www.nd.nl/nieuws/nederland/987996/bol-com-weert-vanaf-dit-jaar-zwartepiet>

2) Bijlage onderhands meegezonden